

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d. : 27 september 2016
Commissievergadering d.d. : 15 september 2016
Commissie : Commissie Bestuur en Middelen
Portefeuillehouder : wethouder N. Heijink
Programmaonderdeel : 22. Financiën
Registratienummer : 2016021156
Productiedatum : 22 juni 2016

Onderwerp

Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 juli 2016

b e s l u i t:

Heeft het besluit aangenomen met in achtneming van Amendement A versie 2.

A versie 2
Ver
Raden versie

Amendement: Bloemendaal financieel houdbaar Versie 2

Van: D66
Aan: De voorzitter van de gemeenteraad van Bloemendaal
Onderwerp: Nota Bloemendaal financieel houdbaar

De raad van de gemeente Bloemendaal, in vergadering bijeen op donderdag 3 november 2016,

Heeft kennis genomen van de begroting 2017 en het raadsvoorstel ;

Constateert dat:

- het raadsvoorstel Bloemendaal financieel houdbaar de betreffende nota ter kennisneming vaststelt. Hierin doet het college een voorstel voor de kaders van investeringen;
- dit raadsvoorstel daarnaast een aantal kaders expliciet besluit;
- in besluitpunt 3 expliciet verwezen wordt naar de bijlage met financiële onderbouwing;

Overweegt dat:

- er in de commissie bestuur & middelen discussie gevoerd is over de nota;
- er in de commissie overeenstemming was over het streven naar verlaging van het schuldniveau, niet geheel over de financiële onderbouwing;
- het voorgestelde investeringsbeleid uit de nota voor 2017 wel in de begroting verwerkt is;

Is van mening dat:

- bij behandeling van de kadernota 2018 opnieuw het investeringsbeleid integraal te bespreken;
- de expliciete verwijzing naar de details van de financiële onderbouwing niet in het besluit opgenomen moet zijn;

Amendeert het besluit als volgt:

schrapt in punt 3 aan het einde van de regel:

“(conform bijlage corsa 2016023094 inclusief toelichting corsa 2016033080)

G. C. Melselaar
D66
aangenomen
Voor: anoniem
Tegen: 0
afwzig: 3 L13
Hv13
D66
stemverdeling 0

- 1) De raad neemt kennis van de nota 'Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar' en besluit naar aanleiding hiervan:
- 2) Het financiële toetsingskader uit te breiden met een investeringsruimte van € 1.500.000 voor 2017;

- 3) Een substantieel aantal investeringen te temporiseren om maatregelen te kunnen nemen om het schuldniveau beheersbaar te houden (conform bijlage corsa 2016023094 inclusief toelichting corsa 2016033080);
- 4) Besluit het bijgaande investeringsvoorstel voor 2017 vast te stellen (input voor de begroting 2017);
- 5) Te streven naar een bruto schuld van maximaal € 40 miljoen en een solvabiliteit van 50%;
- 6) Jaarlijks (integraal) te besluiten over investeringsvoorstellen;
- 7) Bij de integrale afweging onder 7) worden naast financiële overwegingen ook andere belangen meegewogen;
- 8) Bij spoedeisende uitgaven/investeringen kan van voorgaande worden afgeweken (hardheidsclausule);
- 9) Bij incidentele verkopen van gronden of gebouwen in 2016 en 2017 wordt de opbrengst alléén gebruikt om schulden af te lossen en ter waarborging hiervan stelt de gemeenteraad een bestemmingsreserve 'afbouw schulden' in.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Bloemendaal,
gehouden op 3 november 2016

, voorzitter

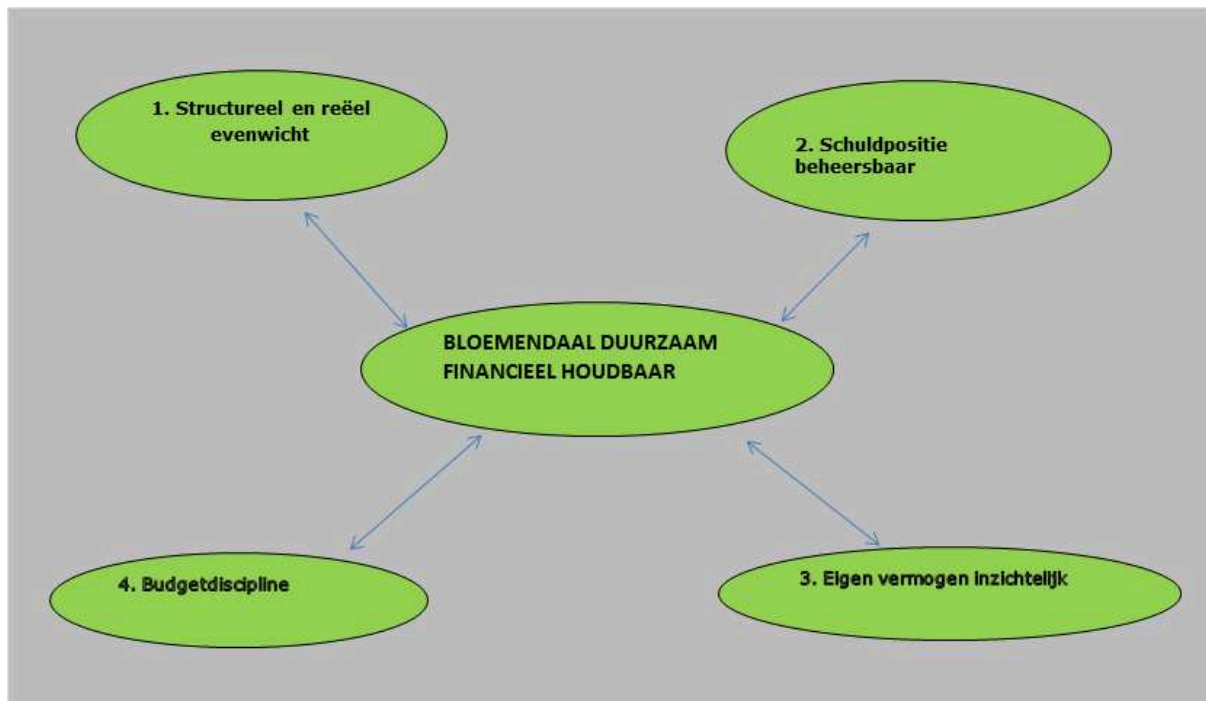
, griffier

Voorgesteld besluit

- 1) De raad neemt kennis van de nota 'Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar' en besluit naar aanleiding hiervan:
- 2) Het financiële toetsingskader uit te breiden met een investeringsruimte van € 1.500.000 voor 2017;
- 3) Een substantieel aantal investeringen te temporiseren om maatregelen te kunnen nemen om het schuldniveau beheersbaar te houden (conform bijlage corsa 2016023094 inclusief toelichting corsa 2016033080);
- 4) Besluit het bijgaande investeringsvoorstel voor 2017 vast te stellen (input voor de begroting 2017);
- 5) Te streven naar een bruto schuld van maximaal € 40 miljoen en een solvabiliteit van 50%;
- 6) Jaarlijks (integraal) te besluiten over investeringsvoorstellen;
- 7) Bij de integrale afweging onder 7) worden naast financiële overwegingen ook andere belangen meegewogen;
- 8) Bij spoedeisende uitgaven/investeringen kan van voorgaande worden afgeweken (hardheidsclausule);
- 9) Bij incidentele verkopen van gronden of gebouwen in 2016 en 2017 wordt de opbrengst alléén gebruikt om schulden af te lossen en ter waarborging hiervan stelt de gemeenteraad een bestemmingsreserve 'afbouw schulden' in.

Aanleiding en beoogd effect

Van oudsher stuurt de gemeente op het wettelijk voorgeschreven structureel en reëel evenwicht waarbij structurele lasten worden gedekt door structurele baten. In welke mate schulden worden gemaakt, speelde daarbij niet of nauwelijks een rol. Vanuit het Rijk (wet Hof) en de gemeente (oplopend schuldniveau) neemt de druk toe om ook te sturen op een beheersbaar schuldniveau. Onderstaand figuur maakt 'Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar' inzichtelijk.

De wet Hof is reeds enkele jaren van kracht, gemeenten moeten ook op het EMU saldo sturen. Daarmee worden gemeenten geacht, naast het sturen op evenwicht in baten en lasten, ook te sturen op het beheersbaar houden van schulden. Per gemeente zijn er zgn. EMU-referentiewaarden, als alle gemeenten zich hieraan (gemiddeld) houden blijven gemeenten gezamenlijk onder de EMU-norm decentrale overheden. De referentiewaarde voor Bloemendaal is ongeveer € 1,5 miljoen, wat aansluit bij de voorgestelde streefwaarde aan jaarlijkse investeringsruimte. Bedacht moet worden dat op landelijk niveau verschillen tussen gemeenten elkaar opheffen/uitmiddelen en dat een overschrijding in het ene jaar gecompenseerd kan worden door een onderschrijding in een volgend jaar.

De oplossing wordt aangereikt in de nota 'Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar' en resulteert in een aantal besluiten op college- en raadsniveau. Hoewel naar veel maatstaven de gemeente Bloemendaal er niet slecht voorstaat heeft een aantal parameters zich de afgelopen jaren negatief ontwikkeld. Het gaat dan vooral om kengetallen over schuldniveau en solvabiliteit. De activiteiten en investeringen worden met steeds meer vreemd vermogen gefinancierd, waardoor de absolute schuld en kapitaallasten oplopen. Omdat de meeste schulden worden gemaakt voor investeringen, ligt daar een belangrijke sleutel voor het sturen op een duurzaam schuldniveau. Om de oplopende schulden een halt toe te roepen is het nodig dat a) het investeringsniveau wordt teruggebracht, b) een integrale afweging wordt gemaakt welke investeringen worden goedgekeurd, c) zo mogelijk vastgoed te verkopen om het schuldniveau te verminderen en d) de randvoorwaarden voor financiële sturing en beheersing goed worden ingevuld.

De door de raad reeds goedgekeurde investeringen in het investeringsprogramma kunnen worden uitgevoerd. Vervolgens is in 2017 de jaarlijkse investeringsruimte van € 1,5 miljoen (temporisering investeringen). In 2016/2017 wordt onderzocht om gemeentelijke eigendommen te verkopen om het schuldniveau terug te brengen.

Het beoogd effect van de nota en maatregelen is dat baten en lasten in evenwicht zijn (wettelijke eis) en dat het schuldniveau niet (veel) stijgt en op termijn gaat dalen. De grens wat een houdbare schuld is, is arbitrair, aan landelijke normen wordt reeds voldaan. Uit de nota blijkt dat de kapitaallasten (rente + afschrijving) stijgen van ongeveer € 1,5 miljoen in 2014 naar ongeveer € 2,5 miljoen in 2017. Dat is exclusief de kapitaallasten die worden gemaakt voor de 'gesloten exploitaties' riool en afval. Ook het

absolute schuldniveau is inmiddels opgelopen naar circa € 40 miljoen. Hoewel dus wordt voldaan aan landelijke normen voor schuld, is het noodzakelijk om te gaan sturen op een beheersbaar schuldniveau. Bovendien maken de kapitaallasten de ruimte voor nieuw beleid kleiner of moet belastingcapaciteit worden gebruikt om de inwoners bijvoorbeeld een hogere OZB op te leggen. Conform de normering van de gemeenteraad wordt gestreefd naar een solvabiliteit van 50%, daar hoort een fors lager schuldniveau bij.

Politieke keuzeruimte

De plannen/doelen van de gemeente dienen te worden gerealiseerd binnen financiële kaders. De doelen zijn onder meer te vinden op het gebied van Ruimtelijke Ordening, Volks- en onderwijshuisvesting, weg- en groenonderhoud en rioolinvesteringen. Daarbij geldt de wettelijke eis dat structurele baten en lasten in evenwicht moeten zijn. Ook het verhogen van lokale belastingen is een mogelijkheid om ruimte te maken voor door de gemeenteraad noodzakelijk geachte lasten. Naast een sluitende begroting sturen Rijk en gemeente daarnaast op een houdbaar schuldniveau. Het is aan de gemeenteraad om alle verschillende belangen/perspectieven mee te wegen in het besluitvormingsproces.

Gedachtegang

De gedachtegang van ons college is dat, naast een structureel en reëel begrotingsevenwicht, college en raad meer gaan sturen op een houdbaar schuldniveau. Om dit te faciliteren worden streefwaarden gesteld en wordt de raad gevraagd om eenmaal per jaar bij de begroting een integraal besluit te nemen over de voorliggende (investerings-) voornemens. Tevens onderzoekt ons college de mogelijkheden voor verlaging van het schuldniveau door verkoop van onroerend goed.

Overwegingen van het college

Overwegingen zijn:

- Baten en lasten in evenwicht alsmede schulden beheersbaar houden;
- De raad faciliteren om een integrale afweging te kunnen maken tussen verschillende (investerings-) mogelijkheden en daarbij alle belangen mee te wegen, zowel financieel als niet-financieel;
- Mogelijk kunnen gemeentelijke eigendommen (versneld) worden afgestoten om geld vrij te maken om schulden af te lossen (daar doet het college onderzoek naar).

Middelen

De raad wordt gevraagd om bijgaand investeringsoverzicht vast te stellen vooruitlopend op behandeling van de begroting 2017.

Participatie

Participatie is niet aan de orde.

Communicatie

Dit besluit kan op de website worden gepubliceerd.

Samenwerking (Heemstede)

Niet van toepassing.

Vervolgproces/evaluatie

- 1) Investeringsbesluiten worden verwerkt in de begroting 2017 – 2020;
- 2) Jaarlijks wordt de gemeenteraad een integraal investeringsvoorstel voor het volgende begrotingsjaar

- gedaan, waarbij dit getoetst wordt aan de gevolgen voor zowel dekking als het schuldniveau.
3) Jaarlijks wordt de P&C-cyclus geëvalueerd met de auditcommissie.

Bijlagen

Nota 'Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar' corsa 2016017271

Achterliggende documenten

- Nota 'Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar' corsa 2016017271
- Investeringsprogramma 2017-2020, corsa 2016023094
- Toelichting op investeringsprogramma 2017-2020, corsa 2016033080

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.

Advies Commissie

13 oktober 2016:

Er worden veel vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over diverse onderwerpen. De meeste commissieleden noemen de kosten voor automatisering als punt van zorg.

Wethouder **Heijink** zegt toe de gestelde vragen schriftelijke te beantwoorden. **TCM 85**

De meerderheid van de commissie kiest ervoor de schriftelijke beantwoording van wethouder **Heijink** af te wachten en dan de beraadslaging over de twee onderwerpen in de commissie voort te zetten. De **voorzitter** zal hiertoe een nieuwe vergadering beleggen.

24 oktober 2016:

Er wordt nader ingegaan op de schriftelijke beantwoording van de op 13 oktober jl. gestelde vragen. Wethouder **Heijink** en de heer Van der Meer beantwoorden nieuw gestelde vragen.

Wethouder **Heijink** doet de volgende toezeggingen:

- Hij geeft schriftelijk uitleg hoe financiële voorstellen worden behandeld en hoe de verwerking daarvan plaatsvindt in de begroting. **TCM 87**
- Hij organiseert (voor de begrotingsraad) een bijeenkomst waarin nader uitleg wordt gegeven over het informatiebeleidsplan. **TCM 88**
- De passage over investeringen aan de kop van de Zeeweg in 2017 over economische promotie kan worden verwijderd uit de begroting (pagina 51). **TCM 89**

De voorzitter concludeert dat de Nota Bloemendaal financieel houdbaar en de begroting 2017 als bespreekpunten voor de begrotingsraad op 3 november as kunnen worden geagendeerd. Daarbij wordt de passage over investering aan de kop van de Zeeweg in 2017 uit de begroting verwijderd.